

KOMMUNLEDNINGSKONTOR KLK
Ledning PLA
Anna Hallqvist

Täby kommuns policy för utmaningsrätt

Utmaningsrätten innebär att den som vill driva en verksamhet åt kommunen på entreprenad har rätt att utmana den kommunala verksamheten.

Syftet är både att stödja en utveckling av verksamheterna och öka utbudet av tjänster genom att konkurrensutsätta den kommunala verksamheten.

Målet är att få bästa möjliga kvalitet genom att ta tillvara det engagemang och kunnande som finns att tillgå.

Verksamhet undantagen utmaningsrätten

- Myndighetsutövning får inte upphandlas om det inte finns särskilt stöd för detta i speciallagstiftningen.
- Strategiska ledningsfunktioner.
- Verksamhet som enligt lag eller förordning måste utföras av kommunen
- Verksamhet som finansieras med ”peng” inom utbildning, social omsorg, musikskola och andra verksamheter där kundval gäller är undantagna från utmaningsrätten.
- Verksamhet som redan är under upphandling eller upphandlad enligt LOU kan inte utmanas. Om en utmaning riktas mot en sådan verksamhet ska utmaningen betraktas som en intresseanmälan för att delta i kommande upphandling.

Utmaningens innehåll

Verksamheten som är tänkt att utmanas måste kunna avgränsas från övrig verksamhet. En utmaning ska riktas till den nämnd som idag driver verksamheten.

Den skriftliga utmaningen bör innehålla följande:

- vilken verksamhet i kommunen som utmanas
- om hela eller delar av verksamheten utmanas
- en beskrivning som visar utmanarens förmåga och lämplighet att själv bedriva den verksamhet som utmanas

Bedömning av trovärdighet i utmaningen görs utifrån LOU, lagen om offentlig upphandling, eftersom denna lag ändå blir aktuell om det blir fråga om en upphandling.

Ärendets gång

När en utmaning kommer in till kommunen ska den berörda nämnden besluta om utmaningen godkänns eller inte. Vid nämndens beredning av ansökan och i sitt yttrande till kommunstyrelsen ska nämnden redovisa vilka förutsättningar det finns för att driva verksamheten genom en entreprenad samt för- och nackdelar med detta. Nämnden ska även beakta det som utmanaren har redovisat i sin ansökan. Om en utmaning berör flera nämnder ska utmaningen beredas i respektive nämnd innan den går vidare till kommunstyrelsen som fattar det slutgiltiga beslutet.

Om nämnden beslutar om avslag för utmaningen ska beslutet motiveras. Godkänns utmaningen kommer ett normalt upphandlingsförfarande att genomföras. Den som lämnade in den ursprungliga utmaningen blir då en av flera anbudsgivare. Det finns alltså ingenting som säger att den som initierade utmaningen automatiskt får uppdraget att driva verksamheten.

Även om verksamheten upphandlas och drivs av ett privat företag har kommunen enligt kommunallagen ett ansvar för att kontrollera och följa upp verksamheten. Rutiner för kvalitetsbedömning, kvalitetsutveckling och kvalitetsuppföljning ska utarbetas och målen för den verksamhet som utmanas ska vara mätbara och kunna följas upp. Detta för att säkerställa kvalitet i kommunalt finansierad verksamhet oavsett vem som bedriver den.